

Saulėta, dieną 40°, naktį 25°
Saulė teka 6:56, leidžiasi 4:22

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Lapkričio-November 29 d., 1973 m.

Kaina 15c

281

ARABAI SUŠVELNINO JAPONIJOS KRIZĘ

VARŽYDAMA EMIGRACIJĄ, MASKVA LAUŽO TARPTAUTINĮ SUSITARIMĄ

MASKVA. — Žymus sovietų mokslininkas, žydas dr. Veniamin Levič, Mokslų Akademijos narys-korespondentas, paskelbė pareiškimą, kuriame sukrikikuoja sovietų valdžios ne kartą išreikštą pažiūrą, kad leidimas piliečiams emigruoti yra valstybės vidaus reikalas. Dr. Levič sako, kad sovietų valdžia, pasirašydama dvi tarptautines sutartis — konvencijas liečiančias žmogaus Teises, padarė emigracijos klausimą tarptautiniu klausimu, kuris jau išėmė iš valstybės ribų.

Tarptautinė Konvencija Civilių ir Politinių teisių reikalams, kurią sovietai pasirašė šiais metais, sako viename paragrafe, kad "kiekvienas turi būti laisvas išvažiuoti iš bet kurios valstybės, įskaitant savo šalį". Todėl, sako Levič, bet koks reikalavimas vykdyti tarptautinius įsipareigojimus negali būti laikomas kišimusi į šios šalies vidaus reikalus.

Levič pridėjo, kad santykių gerinimas nepriklauso vien nuo formalų susitarimų, bet ir nuo abipusio pasitikėjimo tarp valstybių. Uždara valstybe negalima pasitikėti ir pasitikėjimo atmosfera reikalauja laisvo idėjų ir žmonių pasikeitimo.

Laisva emigracija ypatingai turi būti svarbi Amerikai, nes ji susidaro iš emigrantų. Amerikai niekada nebūtų pasiekusi technikos, mokslo ir ekonominio išsivystymo viršūnės, jei Europos valstybės būtų vedusios tokią emigracijos politiką, kokią dabar veda Sovietų Sąjunga.

Dr. Levič, primindamas sekretoriaus Kissingerio žodžius, kad sovietų emigracijos politika yra jos vidaus reikalas, pabrėžė: "Yra žinoma, kad Kissingeris buvo vienas paskutiniųjų tarp tu laimingų žmonių, kuriems pavyko išvažiuoti iš Vokietijos prieš jai uždarančią savo sienas. Norėčiau paklausti poną Kissingerį, ar jis ir tuo metu manė, kad priverstinis laikymas piliečių jų šalyje yra valstybės vidaus reikalas?"

Dr. Levič yra žinomas hidrodinamikos specialistas, dėstęs Maskvos universitete. Jis buvo iš darbo pašalintas, kai jis padavė prašymą vizai gauti. Nuo kovo mėn. 1972 m. jis yra be darbo.

Mažiau žus amerikiečių

WASHINGTONAS. — Federalinės įstaigos, besirūpinančios vieškelio saugumu, pranašauja, kad gazono krizė turės ir naudingą pusę. Jei per ateinančius metus Amerikoje bus laikomasi sumažinto greičio — 50 mylių per val., tai metų gale apie 5.000 amerikiečių liks gyvi, neužmušti kelių nelaimėse.

Automobilių pramonės ekspertai tvirtina, kad sumažintas greitis sutaupys ne tiek jau daug gazono, nes apie 58% visų Amerikos automobilių mylių padaroma važinėjant mažiau, kaip 50 m. p. v. greičiu. Specialistai nesveikina ir palinkimo pirkti daugiau mažų automobilių. Juose žmogaus gyvybę gresia didesnis pavojus, negu dideliuose, sunkiuose automobiliuose.

BAHRAINAS. — Olandijos lėktuvas saugiai nusileido Dubai šeikystėje ir trys oro piratai paleido visus įkaitus. Olandija piratams pažadėjo nusteigti sovietų žydams pereinamos emigracijos stovyklą Olandijoje.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai 311-88 balsais nutarė įvesti Amerikoje dienos šviesos taupymo laiką. Laikrodžius teks pasukti vėl vieną val. pirmyn ir palikti pasuktus mažiausiai dvejis metus. Įstatymą turi patvirtinti senatas ir jis bus įvykdytas praslinkus 15 d. nuo įstatymo įsigaliojimo. Išimtis daroma Havajų valstijai, kur dienos ilgis vasarą ar žiemą nėra toks skirtingas.

JERUZALĖ. — Izraelio penkių žymių asmenų komisija, vadovaujama Aukščiausio Teisėjo pradėjo tyrinėti paskutinio karo aplinkybes. Bus ieškoma atsakymų į klausimus, kodėl Izraelio žvalgyba nežinojo apie arabų pasirengimus pulti spalio 6 d.? Kodėl taip ilgai truko pašaukti atšarinius ir sumobilizuoti karą jėgas? Ar tiesa, kad daug dalinių neturėjo pakankamai amunicijos ir buvo prastai ginkluoti? Tyrinėjimai gali užsitęsti 6 mėn.

PARYŽIUS. — Vokietijos kancleris Brandtas ir Prancūzijos prezidentas Pompidou sutiko, kad Vakarų Europos valstybės turėtų sueti svarstyti gynybos klausimų atskirai nuo NATO sąjungos.

ČIKAGA. — Mobil Oil bendrovė paskelbė, kad ji uždaro East Chicago, Ind., esančią naftos rafineriją, kuri pagamindavo 47.000 statinių skysto kuro per dieną. Priežastis — naftos trūkumas.

NEW YORKAS. — United Airlines bendrovė paskelbė, kad ji atleidžia iš darbo apie 1.000 tarnautojų, įskaitant 300 lakūnų, nes sumažėjo dėl skysto kuro stokos skridimai. Kitos oro bendrovės irgi planuoja darbininkų atleidimus.

KAMPALA. — Ugandos prezidentas Aminas pasiuntė telegramą Zambijos vyriausybei, siūlydamas pulti Rodeziją ir išlaisvinti juoduosius jėga. Ugandos savanoriai pasiruošę kovai ir tik laukia įsakymo, sako Aminas.

PANAMA. — Specialus ambasadorius Ellsworth Bunker Panamoje pradėjo derybas dėl naujo Panamos kanalo sutarties. Bunkeris anksčiau buvo ambasadorium P. Vietname.

LA PAZ. — Bolivijos prezidentas Hugo Banzer pareiškė, kad jis daugiau į prezidento vietą nekandidatuos. Iš jo vyriausybės pasitraukė jį rėmusi Revoliucinio Judėjimo partija, nors atskiri tos partijos veikėjai sutiko pasilikti vyriausybėje. Prezidentas sudarinėja naują koalicinę valdžią.

SYDNEJUS. — Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan pradėjo savo kelionę, kaip specialus prezidento įgaliotinis po Australiją, kur jis aptars prekybos reikalus. Iš Australijos Reagans vyks į Indoneziją ir Singapurą.

Jungtinių Tautų kareiviai prižiūri Viduriniuose Rytuose karo palydus. Artčiau kameros matosi žydo kareivio nugara, o toliau, už JT kareivių, stovi būrelis egiptiečių.

KAIP GRAIKIJOS SUKILĖLIAI BE JOKIŲ KOVŲ NUVERTĖ PREZIDENTĄ?

ATENAI. — Graikai stebisi, kaip prezidentas Papadopoulos nesužinojo apie karininkų prieš jį ruošiamą perversmą ir buvo nustebintas, sekmadienio naktį Lagonissi viloje, kur jis išsėjo, apsuptas ištikimų sargybinių. Vila valdžiai buvo išnuomota milijonieriaus Aristotelio Onasio. Ji yra 26 mylios nuo Atėnų ant jūros kranto. Amerikos ambasada jau sužinojo įvairias perversmo smulkmenas, kurias paskelbė dabar Nicholas Gage, NYT korespondentas Atėnuose.

Sekmadienio naktį, kai I-mosios armijos šarvuočiai ir marinų daliniai artinosi prie prezidento vilos, buvo pastebėtas karinis automobilis su keturiais karininkais, važiuojais į vilą. Jie buvo sargybos dalinio vadai. Sukilėliai priverė keturis prezidento sargybos vadus išlipti iš mašinos ir joni sudėję keturi sukilėliai. Įleisti į vilos kiemą, jie tuoj nuėjo į sargybos būstinę ir pasakė kareiviams, kad jie perims vadovavimą.

Keturi karininkai tuoj nutraukė telefono ir radijo ryšius su Atėnais, pažadino Papadopoulos ir paaiškino jam, kad jis pakeistas. Tas nesipriešino, bet dar kalbėjosi su keturiais karininkais tris valandas, kol į vilą atvyko didesnis sukilėlių jėgos.

Tuo tarpu Atėnuose 3 val. ryto kariuomenės daliniai užėmė gatvėse pozicijas. Iki 5 val. buvo užimti visi valdžios pastatai, radijo stotys, kariuomenės įstaigos. Septintą val. radijo stotys pranešė klausytojams, kad greit bus svarbus pranešimas, o 8-tą val. buvo paskelbta, kad pasikeitė valdžia, tačiau tik 10:30 val. buvo paskelbtas naujas prezidentas gen. Gizikis.

Papadopoulos turėjo, prieš visų kariuomenės dalinių vadų pasakytes pavadojoją — savo šnipą. Taip jam pavyko išvengti dviejų ankstyvesnių samokų. Apie tuos šnipus žinojo karo policijos viršininkas gen. Ioanidis. Pirmas sukilėlių darbas ir buvo suimti ištikimus prezidento karininkus. Tas buvo atliktas karo policijos dar prieš 3-čią val. ryto. Po tų suėmimų gen. Gizikis nieko nebijodamas siuntė jį įsakymus savo vadovaujamos Pirmosios armijos daliniams.

Nauja valdžia su buvusiu prezidentu elgiasi švelniai. Jo žmo-

VELIAUSIOS ŽINIOS

Šiaurės Airijos transportas buvo suparalyžuotas kai slapta arių armija pavogė 110 automobilių ir užblokavo kelius ir geležinkelius tarp Belfasto ir Dublino bei Londonderry. Naktį buvo nušauti trys asmenys.

Skystas kuras pradėtas taupyti ne tik žemėje, bet ir Skylab laboratorijoje, nes mokslininkai pastebėjo, kad erdvėje sunaudojama per daug kuro. Astronautams įskaita sustabdyti visus Skylab manevrus, kol bus išspręstas klausimas, kodėl taip greit mažėja kuro atsargos.

Alabamoje ir Tennesse uraganai užmušė tris asmenis ir sužeidė 100. Virginijoje atsirado potvyniai.

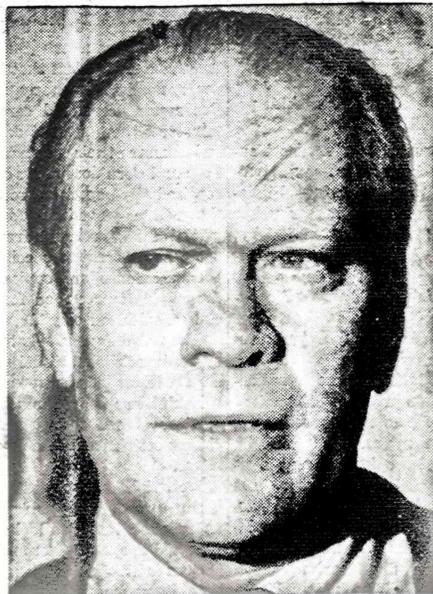
Ekonomistai pranašauja, kad energijos krizė padidins bedarbių skaičių. Bus atleidžiami darbininkai automobilių, chemikalų, statybos, tekstilės ir lėktuvų pramonėje. Ateinančiais metais apie 1.6 mil. amerikiečių neteks darbo, šalia dabar nedirbančių 4.1 mil.

WASHINGTONAS. — Sen. Stuart Symington, 72 m., ligoninėje turėjo prostatos operaciją. LOS ANGELES. — Filmų artistė Elizabeth Taylor ligoninėje tikrinama ar nereikės vidurių operacijos.

WASHINGTONAS. — Caroline Kennedy, žuvusio prezidento dukte, antradienį suėjo 16 m. ir jai buvo atšaukta Slaptosios Tarnybos sargyba. Ateityje ją saugos privatusi detektyvai, nusamdyti jos motinos, ponios Onasis.

BELFASTAS. — Brian Faulkner, nuosaikiųjų protestantų vadas, jau sudarė 11 asmenų koalicinę valdžią, kurioje yra ir 4 katalikai. Radikali grupė grasina sustiprinti teroro veiksmus.

NEW DELHI. — Indijos valdžia privežė į New Delhi gatves apie 150.000 žmonių, kuriuos išmokė šaukti "družba", kai Brežnevas važiavo savo šarvuotame Mercedes automobilyje. Brežnevas bankete pasakė, kad jo šalis skiria svarbų dėmesį santykių su Indija išplėtimui. Premjere Gandhi patvirtino, kad tie santykiai statomi ant "abipusio susipratimo ir pasitikėjimo".

GERALD FORDAS, patvirtintas viceprezidento pareigoms

ARABŲ VADAI PASKELBĖ ŽIBALO BOIKOTĄ BALŲ REŽIMAM AFRIKOJ

ALZIRAS. — Čia baigėsi arabų vadų konferencija, supykusi dar daugiau Jordano karalių Husseiną, nes ji paskelbė, kad Palestinos Išlaisvinimo Organizacija atstovauja visiems Palestinos arabams, įskaitant tuos, kurie gyvena Jordane. Tai organizacijai vadovauja Husseiną nemėgiamas Yasir Arafat. Karalius Husseinas jau pranešė Amerikai ir Sovietų Sąjungai, kad Jordanas boikotuos Ženevos taikos konferenciją, jei ten Arafatas dalyvaus, kaip Palestinos vyriausybės egzileje galva. Karalius pats save laiko palestiniečių karaliumi, įpareigotu kalbėti jų vardu.

Belgija pasidavė arabų spaudimui

PARYŽIUS. — Belgija irgi pasidavė arabų spaudimui ir padarė pareiškimą, kuriame reikalauja, kad Izraelis pasitrauktų iš visų okupuotų arabų žemių. Belgija pasisakė ir už palestiniečių teisių atstatymą Palestinoje. Belgų vyriausybė paneigė, kad pareiškimas daromas arabams spaudžiant.

Paryžiuje lankosi Saudi Arabijos ir Alžiro žibalo ministrai, kurie bando išaiškinti Europos vadams arabų pažiūras į žibalo padėtį. Šeikas Yamani, Saudi Arabijos ministeris, Harvardo universitete teisę baigęs gabus diplomatas, pareiškė, kad Europos valstybės turi imtis iniciatyvos paremti arabų pozicijas Viduriniuose Rytuose. Arabai laukia konkrečių veiksmų, o ne deklaracijų, pasakė jis.

Olandija oficialiai irgi pakvietė du arabų ministerius atvykti į Hagą pasitarti.

Senatas patvirtino Geraldą Fordą

WASHINGTONAS. — Senatas 92-3 balsais patvirtino Geraldą Fordą iš Mich viceprezidento vieton. Atstovų Rūmai irgi baigia jo kandidatūrą svarstyti ir galutinio patvirtinimo laukia ma gruodžio 6 d. Prezidentas Nixonas pasiūlė Fordo pavarde prieš 47 dienas, kai pasitraukė viceprezidentas Agnew. Šis bus pirmas kartas istorijoje, kada viceprezidentą parenka ne balsuotojai, bet kongresas.

Senatorių kalbose buvo pabrėžta, kad niekas praityje nebuvo taip nuodugniai tyrinėjamas, kaip dabar buvo Fordas. Pabrėžta, kad senato nariai laiko Fordą tinkamu užimti, jei reikėtų, ir prezidento vietą.

Pasikeitimai valst. departamente

WASHINGTONAS. — Valsybės departamento pareigūnai atidengė, kad Viduriniųjų Rytų reikalų specialistas Joseph Sisco greit pasitrauks iš tarnybos ir priims vienos Amerikos kolegijos prezidento vietą. Jis jau seniai tokį žygį planuoja ir jis nieko neturįs bendro su Kissingerio atvykimu į valstybės departamentą ar su paskutine Viduriniųjų Rytų krize.

Greitu laiku valstybės departamente įvyks svarbių pakeitimų. Neoficialiomis žiniomis, Walter Stoessel, Europos reikalų asistentas, bus paskirtas ambasadorium Maskvoje, kur nuo sausio mėn. nėra JAV ambasadoriaus, kai pasitraukė Jacob Bean. Stoesselį departamente pakeis Arthur Hartman, kuris šiuo metu yra Amerikos delegacijos Bruselyje ir palaiko ryšius su Europos Bendrąja Rinka.

Kissingeris vėl ruošiasi kelionėn

WASHINGTONAS. — Valsybės sekretorius Kissingeris gruodžio 10 ir 11 dalyvaus Bruselyje šaukiamoje Nato konferencijoje. Ta proga jis žada vėl vykti į Egiptą ir į Izraelį. Galimas daiktas, kad H. Kissingeris bandys susitikti su Sirijos vadais, nes iki šiol jis taikos klausimais su Sirija nesiderėjo.

Viduriniųjų Rytų taikos konferenciją numatoma pradėti gruodžio 18 d. Ženevoje. Spėjama, kad po atidromosios sesijos ši konferencija bus nutraukta iki Naujųjų Metų, nes Izraelis turi gruodžio 31 d. parlamento rinkimus ir senoji vyriausybė nenori spresti rimtų taikos klausimų be mandato.

VALLETTA. — Arabu jaunuoliai pagrobė Olandijos lėktuvą, keleivius išleido Maltoje, kur jie nusileido atskridę iš Libijos. Ši juos nekaip sutikusi. Paskutinėm žiniom, piratai su lėktuvu įgula ir vienu olandų pareigūnu nusileido Persijos įlankos šekystėje. Olandijos vyriausybė paskelbė pareiškimą, kuriame pažada nepadėti žydams emigruoti į Izraelį ir paneigia tvirtinimus, kad Olandijos keleiviniai lėktuvai gabeno ginklus į Izraelį.

WASHINGTONAS. — Pragyvenimo kainų tarba nutraukė kontroles cementui. Atsaukiamos kainų kontrolės medui ir alfalfa šienui.

IVERTINKIME ARCHYVŲ REIKSMĘ

Saugokite lietuviškus dokumentus, rankraščius, knygas, nuotraukas

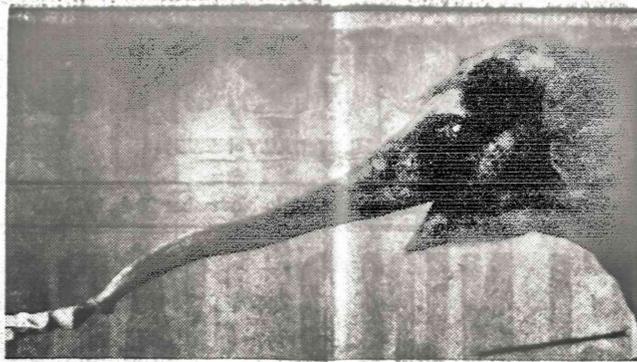
Kas bus, kai mes patys negalėsime saugoti savo raštų, plastesnės reikšmės dokumentų, knygų, spausdinių? Ka su jais pačiais mūsų artimieji? Bandydys juos išsaugoti, padėti bibliotekas, archyvus, rankraščius ir straipsnius išleisti? Ar viskas bus palikta likimo valiai, taigi, pražūčiai ar greitai sunaikinimui?

Kultūrinės, politinės bei visuomeninės reikšmės rankraščiai ypatingai turėtų būti saugomi lietuvių. Kodėl lietuvių, ar kitiems mažiau svarbūs?

Gal mažiau, gal ne. Jei didelė tauta, tai šio bei to nebūvimas ar nutrupėjimas nėra esminiai svarbus. Kartais gal nereikšmingas. Bet mažai ir senos istorinės praeities tautai, kokie yra lietuviai, labai svarbūs visi mūsų istorija, kultūra, menai ir kita liečiantys dokumentai. JAV-se globojant lietuviškų archyvų, globojančių tokius palikimus, jų prašo. Šiek tiek lietuviškų knygų yra įvairiose JAV-un-tų bibliotekose, miestų bibliotekose. Girdėti, kad miestų bibliotekos ilgai nereikalaujamas skaitymui knygas sunaikina. Tai barbariška, bet kaip prieš barbariškumą kovoti? Barbarams senovė nesvarbi. Jie gyvi dabartimi. Ypač nesirūpina svetimkalbiais. Negirdėjau, kad JAV-ų universitetų bibliotekos taip barbariškai naikintų knygas. O gal? Ar kas žino kaip elgtis, nebūtinai oficialiuose pranešimuose?

Jei kada JAVbes nusiaustų komunistas, jie gali sunaikinti žymiai daugiau, gal bandyti, pagal rusų duotus nurodymus, sunaikinti paskirų tautybių, autorių ar kitaip nepriimtinas knygas ir kt. Be to, didieji JAV-ų miestai gali būti labai sunkiai sužaloti galimo būsimo karo atveju. Todėl pilnai pastitiki JAV esančiais archyvais, ypatingai didmiesčiuose, nevertėtų.

Kiekvienas lietuvis rašytojas

San Francisco zoologijos sode dramblys teli žiūris savo straublį, kai jam kas pasiūlo riešutą.

bent keletą savo knygų turėtų pasiūsti į įvairių valstybių didžiąsias ar universitetų bibliotekas. Kiekvienas lai pasirenka norimus, kad viskas neatidurtų tik keliose vietose. Iš istorinių pavyzdžių žinoma, kad kartais išlieka tik vienas egzempliorius, o kartais nei vieno. Pasištenkime, kad taip daugiau nebūtų. Daugeliu atveju prastai saugojamos yra eilinis skaitytos. Ne kartą mačiau, kaip keliantis į kitą gatvę, juo labiau į kitą miestą, daug "mažiau reikalingų" knygų palieka ar stacijas išmeta. Net lietuviškas knygas! Ir tai yra taip pat barbariškas, atliekamas pačių lietuvių, ir net šaltai apgalvojus.

Jei atsiranda smulkesnių, nebrangių, ar nereikalingų knygų, jas padovanokite norinčiam, ar kokiam garbingam bibliotekai, gavę užtikrinimą, kad jos bus saugomos.

Nemažiau svarbu rašytojams saugoti savo rankraščius. Niekad nereikia turėti tik vieną kopiją, o keletą! Knygai ar veikalai nevykstant išspausdinti, vieną ar dvi kopijas reikėtų pasiūsti į patikimą archyvą.

Bent po vieną išspausdintą knygos egz. reikėtų pasiūsti į Vilniaus un-to biblioteką, ar kitur į okup. Lietuvą. Šiuo kart ta knyga nebus išstatyta skaitymui, bet, atrodo, ji bus padėta į slapčią archyvą, nesunaikinama, užregistruota. Saugoms pasikeitus jos reikšmė gali pakilti.

Dėmesio Kanados Tautiniam Archyviui

Prieš kiek laiko keletą savo leidinių pasiūčiau Kanados Taut. Archyviui. Netrukus iš jų vedė gavau labai malonų laišką, dėkojantį už auką, nurodytas mano kartotekos numeris, pridėta keletas leidinių anglų ir prancūzų kalbomis, prašant jiems siūsti visą archyvui galinčią tiktą medžiagą, kitus paraginti. Laiską pasirašė Wolodymyr G. Senchuk (tur būt ukrainietis), Coordinator, East European Group National Ethnic Archives. Paties archyvo adresas: Public Archives of Canada, Ottawa, Canada KLA ON3.

Kanados lietuvių spaudoje buvo raginimai, net Kanados valdžios apmokėti skelbimai, naudoti taisykloms, bet kaip po kelių mėnesių, po tokių sustiprintų raginimų skaičiau, ir tą valstybinį Kanados archyvą savo knygų, laišku ar kitko nebuvę pasiūsta labai nedaug, ir tikrai poros ar kelių lietuvių!

Kiek suprantu, Kanados Tautinis Archyvas pageidauja įvairių tautybių archyvinės, bibliotekinės medžiagos nesvarbu kur žmonės gyventų: Kanadoj, JAV, Europoj, Australijoj, Pietų Amerikoj ar Azijoj.

Šiuo Kanados Tautinių Archyvu privalečių pasinaudoti visos "mirštančios" ar jau "numirusios" organizacijos. Jie saugos įvairius laiškus, korespondenciją ir kt. Ir privačios šeimos, namų pardavus ar šeimos galvai namuose mirus, gal pamiršta, kad lentynose, lagaminuose, stalčiuose ar kitur gali būti įvairios korespondencijos, nuotraukų, dokumentų. Istorijos plnumo labui to nevalia sunaikinti, bet reikia tuoj viską tvarkingiausiai pasiūsti, kad ir mirėtam Kanados Tautiniam Archyviui, jai ne-

Kanados naujienos

Toronto lietuvių naujųjų namų atidarymo iškilmės

Štai trispalvis kaspinas perkirtas ir lietuvių namai oficialiai atidaryti. Daug, daug darbų ir širdies įdėta žmonių, kurių širdys dar plaka Lietuvai. Pagal kredito kooperatyvo "Parama" pirmininko H. Sepačio žodžius: "nuoširdžiai sveikinu visus, kurių entuziazmas, patvarumas ir didžiulis darbas įgalina mus džiaugtis šį vakarą Toronto lietuvių namų atidarymo švenčių. Kaip senovės lietuvių kunigaikščių pilių sienos nuo priešo, ir regul šių namų sienos saugo mus nuo žvarbių svetimybų vėjų."

Kaip gimto sodžiaus šviesūs langai, kaip svyturis prie Baltijos jūros, teskleidžia šie namai šviesą, kad mūsų jannimas neklaizdotų svetimais keliais. Tegul po šių namų stogu mums visiems būna šilta ir jauku, kaip prie liepsnojančios ugnelės tėvų žemėj paliktų bakūžėjų."

Ir pagal šios atidarymo šventės dalyvių įvairumą tikrai atrodė Toronto lietuvių namai tokie ir bus. Čia buvo ir gen. kon-

turima kitos, patikimos saugojimui vietos. Kanada nori sudaryti gausų įvairių tautybių archyvą, bet tai imanoma sudaryti tik įvairioms tautybėms bendraujant. Būtų siaubinga gėda, jei lietuviška kartoteka, lietuviškos knygos, lietuviškos nuotraukos, dokumentai ir kitkas būtų lyginant su kitomis tautybėmis, skysčiau, si, negausingiausi, ubagiškiausi, negalintieji sudaryti mokslinio atsparos taško esamiems ar būsimiems tyrinėtojams, mokslininkams, istorikams.

Archyvai klasifikuojami, specialistų saugiai laikomi, naudojimui visiems prieinami septynias dienas savaitėje, po 24 valandas kasdien. Bet jei aukotojas pageidauja, jo dovanotai medžiagai pritaikomi pageidaujami suvaržymai. Svarbesni dokumentai mikrofilmuojami. Kopijos gali būti skolinamos įvairioms bibliotekoms Kanadoje.

Pasiskaitykime, ką rašo Kanados Tautinis Archyvas:

"Permanent Preservation"

The Public Archives of Canada has large modern facilities and a competent staff that includes specialists in many skills. Documents are stored carefully to protect them against damage and ensure their permanence. Torn and worn documents can be repaired by special processes that will preserve them for centuries of research. If frequent use poses a threat to a collector, the documents are copied and the originals preserved for special consultation only.

Manau, dauguma skaitytojų supranta angliškai, todėl neverčiau šio teksto į lietuvių kalbą. Norintiesiems papildomų žinių, minėtas Kanados Tautinis Archyvas atsitys patikinančia brošiūra.

Lietuviai, nepalieskite vertingos progos saugoti platesnę reikšmę turėjusius dokumentus, gaidas, spaides kompleksus, knygas ir kt. Jį šiandien nematote jiems ko pasiūsti, nusirašykite duotą jų adresą.

sulas dr. J. Zmuidzinis su poniu, abiejų liet. katalikų parapijų klebonai. Abiejų Kanados lietuviškos laikraščių, Teviškės Žiburių ir Nepriklausomos Lietuvos redaktoriai. Čia buvo, ar raštu sveikino ir daugumos organizacijų atstovai. Čia buvo nemaža ir švietimtaučių valdžios pareigūnų — lietuvių draugų. Ir tą trispalvį kaspiną perkirpo miest. burmistras Crombie, pakviestas p-lės L. Svėgzdaitės, programos pranešėjos, jau plačiau į visuomeninį gyvenimą išėjusios lietuviškos. Čia buvo ir sena motiūtė, ir tėvelis, čia buvo ir jau gyvenime gerai įsistiprinęs sūnus ar dukra. Čia buvo ir vos lyg rūtų darželyje pražydęs žiedas — anūkas ir anūkėlė.

Stalai skoningai papuošti, o prie jų linksmomis veidais šiai šventei pritingkančioji nuotaikoj susibūrę ir geri pažįstami, ir naujas pažintis surasdami, ir jau pamirštas senasias atnaujindami. Stalai numeruoti, todėl prie jų dažniausia susibūrę artimos grupės. Ir mūsų stalas, suorganizuotas vien iš senesnės kartos ateivių, turėjo ir Naujienos gerai pažįstamų veidų ar pavardžių: kaip p. E. Frenzeli-

ne, našlė Augusto Frenzeli, nemažai pasidaravusio tuo laiku Toronto lietuvių tarpe. Ir M. F. Yokubynienė, kurios su p. O. Indreliene veidai ir man prieš dešimtį metų atvažiavus į Torontą nesunku buvo pažinti iš matytų Naujienose Moterų skyrių, Toronto veikloj. Ir dabar p. M. Yokubynienė, kiek sveikata leidžia, aukoja savo laiką ligonių lankymui, o p. O. Indrelienė, tai liet. namų būrelyje, tai SLA reikaluose, tai kitokioj visuomeninėj veikloj.

Sveikinimai nebuvo ilgi, o pagrindinę kalbą pasakė J. Strazdas — Lietuvių namų valdybos pirmininkas, lietuvių ir anglų kalbomis, padėkodamas gausiems talkininkams; iš jų archit. A. Kulpai, inž. E. Ciuplinskiui, inž. Paškauskui ir kitiems. O J. Karpis gal daugiausiai pasidarbavęs.

Meninę dalį atliko jau gerai pažįstama montrealietė sol. G.

Capkauskienė ir Toronto V. Vėrikaitis, akompanuojami muz. J. Govėdo.

Nors Toronto liet. namai oficialiai atidaryti tik dabar, bet jau jie buvo naudojami parengimams. Čia repeticijas daro Varpų choras. Čia būriasi jaunimas sporto, šokių, ir kitų organizacijų būreliai. Čia jau įsikūręs kredito kooperatyvas Parama. Čia rengiamos sekmadienių popietės, kur ir vienišas lietuvis jaukioj lyg savų namų šilumoj spranda prieglobstį ir skanių lietuviškų valgių...

Izabelė Kandrotienė

LIETUVIŲ KASDĖN
NAUJIENAS
LIETUVIŲ KASDĖN
Lietuvių kasdienis žurnalas
ir progos žurnalas
NAUJIENOS

DR. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.
Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįspūstas) už \$2.00.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608.

su šiais tikais atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Aukštoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizavimas salpos draugijos, statybos baznycios, įsteigtas laikraštis, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 88 pasaulietiški choras, 9 bažnytiniai ir 314 vietkienių žmonių mokyklų. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bendrai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

1974
Plymouth-Chrysler-Imperial

Duster 2-Door Hardtop
\$2511.00 — 6 CILINDERIŲ, PIGI LICENCIJA
Lietuviai pigiausiai perka pas
BALZEKAS MOTORS
4030 So. Archer Tel. VI 7-1515

Nuo 1914 metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zagors, President
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470
5 1/4 % Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.
7 1/2 % 4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

Lietuviams reikalinga literatūra
Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krasto laisvė ir lietuvių gerovės, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia sumenetas knygas galima užsisakyti Naujienose.
Juozas Kapočinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, begina nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose vokiečiųjose. 273 psl., kietas drobes viršelis kaina 4 dol.
J. Audėnas, PASKUTINIS POŠEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išsiskęs nesiekiantis komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.
ČIKAGIETĖS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakčiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.
D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota tolu nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.
D. Kuraitis, KELIONE I ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pastarąją nepaprastą intenciją ir agitropo propaganda bei užmaskavimą. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.
V. Maciūnas, VINCAS KREVE SAVO LAISKUISE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdūi tremtys ji nepalėpina bendradarbiavimu.
Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Rašyjuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 32 psl. \$1.00.
Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atstankam darbu valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigų pataisą

Different hopes for different folks.

People want different things from a college education. But they all agree on one thing. It takes more than brains to get a diploma. Why not make the burden a little easier. Start buying U.S. Savings Bonds now. Bonds are a dependable way to build a college fund for your children. And an easy way to start saving them is by joining the Payroll Savings Plan. Start a college fund now with U.S. Savings Bonds. They just might let your kids spend more time studying and less time working to stay in school — whatever they hope to be.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds
Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months after the first issue. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Pastabos iš tolo

Nors ir "Memel", bet "in Lithuania"...

Skaitau antrojo pasaulinio karo istoriją, dar vis tebespausdinama Londone, savitinių žurnalų pavidale (History of the Second World War). Visą to karo eigą praleidus Vokietijoje, ji, daugumoje, ir buvo žinoma tik iš vienos — vokiškos — pusės. Todėl dabar ypačiai su dideliu dėmesiu skaitau apie tą patį karą, kai rašoma iš antros pusės, šiuo atveju redaguojant anglais, bet medžiagą pateikiant ir anglams, ir vokiečiams, ir amerikiečiams ir visiems kitiems.

Ta medžiaga labai gausi, įvairi, begalo įdomi. Dėlto skaitau visus straipsnius, ar tai lietuviškas Europoje, Afrikoje, Šiaurės jūroje ar Atlante, Stalingradą ar Cherbourgą. Ateinu iki Balkanų ir iki Jugoslavijos, kur ypač anuo karo metu mano atmintyje buvo išlikęs toks momentas — rezistencinio sąjūdžio vardas, kaip, pvz., pulk. Draža Mihailovič, serbų patriotas ir kovotojas. Jo vadovaujamas partizaninis sąjūdis vėliau suėjo į konfliktą su Josip Broz (Tito) sąjūdžiu, ko pasekoj pulk. D. Michailovič partizaninis sąjūdis — buvęs žinomu "Četnik" vardu — vėliau perėjęs net vokiečių pusėn — pralaimėjo.

Straipsnis "Fall of the Četniks" parašytas labai įdomiai, su

beginimėmis smulkmenomis apie partizaninį judėjimą Jugoslavijoje, kad skaitant perkasi mintis, jog straipsnio autorius arba pats tame judėjime dalyvavo arba ilgus metus, po karo, tuos įvykius tyrė ir studijavo.

Domiuosi todėl, kas tokio išsamaus straipsnio autorius. Ir štai, mano nustebimui, matau (iš straipsnio gale paduotos autoriaus biografijos), kad autorius turi ryšių ir su nepriklausoma Lietuva, jis, būtent, gimęs Lietuvoje.

Taigi — autorius: Frank Pomeranz, gimęs 1925 m. "in Memel, Lithuania". Mokslus ėjęs Berlyne, Jugoslavijoje, Pietų Afrikoje, King's College, Taunton, ir Gonville and Gaius College, Cambridge, kur jis studijavo istoriją ir slavistiką. Jo labai maringa karjera apima laikotarpį, karo metu, kai jis buvo jugoslavų skyriaus tvarkytojas radijo BBC, News Chronicle korespondentas Bielgrade, kai ten lankė universitetą būdamas studijinėse atostogose iš Cambridge, Unilever vykdomasis direktorius, Rytų Europos eksporto konsultantas vienoje stovybos firmoje, kalbų instruktorius amerikiečių aviacijos bazėje Wethersfielde, modernių kalbų dėstytojas Londono Politechnikume. Šiuo metu jis

Amerikoje plačiai naudojami kriokščių brolis ordino vynai ir bėndy. Čia matome vyriausią vynuodžių — rusio meistrį E. oį Timofij. Šiais metais vienuolyno 1,500 akru vynuogynai davė geriausių derlių per 25 metus. Šis katalikų ordinas pradėjo vynu gaminti 1879 m., kai jį nupirkta 90 akru naujokynas pasirodė turintis 14 akru vynuogijų. Pradžioje buvo gaminamas tik bažnytinis vynas, bet vėliau Frates Scholarum Christianarum imė gaminti ir komercinį vynu.

yra nepriklausomas rašytojas ir vertėjas. Tiek žinių paduota to straipsnio gale apie autorių.

Tikrai, kad labai "chaquered career" — kas pastebėta minėtame žurnale.

Ar išnyksta latvių tautybė — ar tauta?

Pagal kai kieno, gana rimtus davinius — taip. "Los Angeles Times" atstovas Murray Seeger Maskvoje, viename iš savo labai gerai paruoštų straipsnių apie sovietinio gyvenimo sąlygas ir vyksmą, šiomis dienomis paskelbtame "Soviet Ethnic groups

worry about identity" skiria labai daug dėmesio Rusijoje vykstančioms mišrioms vedyboms.

Jis pvz. nurodo, kad nyksta ten, visai natūraliu keliu net žydų tautybė, nes per pastutinį statistikos dešimtmetį (1959—1970) sumažėjo net 117,000, kai tuo tarpu anksčiau žydų tautybės žmonių skaičius kasmet rodėdavo prieauglį. Kas įdomu, kad tas dešimtmečio sumažėjimas įvyko dar prieš žydams pradėdant iš Rusijos emigruoti. Toks spartus žydų tautybės nykimas irgi priskiriamas mišrioms vedyboms.

Bene liūdniausia padėtis esanti Latvijoje, kur mišrių vedybų procentas yra pats didžiausias — net 32% (Ukrainoje — 15%, Kirgizijoje — 27%, Moldavijoje — 14% ir t. t. Latvijoje tautos prieauglis esą visiškai sustojęs, bent šiuo metu lygus — 0, nes gimimai neišlygina mirusiųjų skaičiaus bei dingstančių mišriose vedybose. Straipsnio autorius pastebi, kad jei nepasiekis istorijos linkmė — latvių tautybė išnyks.

Charakteringa, kad šiuo atveju straipsnyje nieku neužsiminta apie lietuvius ar estus.

Gražus VI. Putvio minėjimas Toronte

Toronto VI. Putvio šaulių kuopos valdyba, vadovaujama gabaus ir energingo pirmininko S. Jokubaičio, š. m. lapkričio mėn. 11 d surengė savo kuopos šefo ir šaulių Sąjungos įkūrėjo VI. Putvio 100 metų jo gimimo sukakties minėjimą. Penktadienį lapkričio 9 d. per lietuvišką radijo pusvalandį "Tėvynės prisiminimai" buvo perduota apie VI. Putvį dalis montažo, paruošto Vytauto Didžio šaulių kuopos meno ir dailaus žodžio mėgėjų Chicago dienį šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje šauliai dalyvavo pamaldose su savo kuopos vėliava. Taip pat buvo atvykęs į minėjimą su savo nauja vėliava Povilo Lukšio kuopos šauliai iš St. Catharines.

Tuojuo po pamaldų parapijos salėje įvyko minėjimas, dalyvaujant gausiam būriui šaulių ir svečių. Įnešus vėliavas minėjimą trumpu ir gražiu žodžiu atidarė VI. Putvio š. kuopos pirm. garb. šaulys S. Joku baitis. Po to pakvietė žodį tarti P. Lukšio š. kuopos pirm. A. Šetika, kuris pareiškė savo kuopos šaulių vardu nuoširdžius sveikinimus. Taip pat šaulius sveikino svečias iš Otavos, vietinės lietuvių bendruomenės pirm. p. Prišėpionka. Labai gražiai ir įdomia paskaita apie VI. Putvį skaitė š. P. Gulbinskas, iškeldamas VI. Putvį kaip vieną iš Lietuvos atgimimo ir jos nepriklausomą gyvenimo veikėją, tautos šadintoją, knygnešį, šaulių Sąjungos įkūrėją, jos organizatorių ir ideologą. Šaulio P. Gulbinsko paskaita visiems labai patiko.

Meninėje programos dalyje pasirodė jaunimas. Skautininko S. Kairio muzikinis vienetas, kanklių ir birbynių orkestras, vad. G. Kalinausko išpildė nepaprastai gražią programą. Džiugu, kad skautai neatsisako šauliams ateiti į talką. Jiems priklauso didelė pagalba ir padėka. Visus labai maloniai nuteikė dvi Toronto lietuvių šeštadienines "Maironio" mokyklos 10-tojo skyr. mokinės: R. Gustaitytė ir D. Jokubaitytė, kurios apsilvikiusios liet. tautiniais rūbais, paskaitė šiluočių žodžių pyne apie VI. Putvį ir šaulių Sąjungą. Savo gražia lietuviška kalba kai kuriuos sujaudino net iki ašarų.

Gražu, kad šauliai įtraukia jaunimą į minėjimų programas. Už tai reikia juos sveikinti. Dar prieš minėjimo pabaigą VI. Putvio kp. nusipelnusiems šauliams buvo įteiktos padėkos ir šaudytojams jų laimėti trofėjai. Kuopos pirm. S. Jukubaičiui tarus gražų padėkos žodį minėjimas baigtas tautos himnu. Minėjime dalyvavę skirstėsi su pakilia nuotaika, dėkodami šauliams, ypač jų pirmininkui, už minėjimo surengimą, o šauliai P. Jonikui už skoningą scenos išdekoravimą, gražiai papuošiant VI. Putvio portretą. Saulys

Detroito naujienos

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų suvažiavimas

Lapkričio 22 d. Sheraton Cadillac Hotel, Detroito, suvažiavimą atidarė ir trumpai studentus su darbotvarka supažindino Studentų Sąjungos pirm. Rimas Aukštuolis iš Klevelando. Po savo trumpo žodžio pirmininkauti pakvietė stud. Robertą Selenį, kurs perskaitė iš toliau atsiųstus sveikinimus.

Iš amerikiečių sveikino: gubernatorius William G. Milliken, kongresmanas Robert Huber, majoras Roman Gribbs ir Gerald R. Ford M. C., Liet. Pasiuntinys Vašingtone Juozas Kajackas, PLB B. Nainys ir kiti. Žodžių sveikino LB Apylinkės pirm. Jonas Urbonas ir DLOC pirm. Antanas Sukauskas.

Lapkričio 22 d. buvo atidaryta meno paroda. Pirmąją parodos dieną eksponatai nebuvo gausi, buvo išstatyta apie 20 kūrinių: Algio Skrebutėno, Kristinos Kutkutės, Vito Navicko, Irenos Sventickaitės ir Danguolės Staciūtės. Keramika buvo Dainos Astasaitytės. Mūsų jaunieji menininkai yra mėgėjai, bet yra gana puikių kūrinių. Reikia tikėtis, kad iš jų bus gerų menininkų.

Lapkričio 23 d. 1:30 val. buvo numatyta Antano Kučio paskaita "Lietuvių studentas: Praeities ir dabarties analizė" Dėl didelio rūko iš Čikagos lėktuvai nepakilo ir paskaitininkas negalėjo atvykti. Vietoje A. Kučio paskaitą laikė Antanas Tamo-

šaitis "Lietuvos tautodailė" su skaidrėmis. Dailininkas Tamošaitis turi nepaprastą atmintį. Visą pasakoją iš atminties, tik retkarčiais žvilgtėdavo į užrašus. Pasirodo ir akis geras beturjis, visai menaudoja akinių. Skaidrėse parodė pavyzdžius iš 13 amžiaus Lietuvių tautinio meno, savo paskaitoje retkarčiais įterpdamas jumorą, kas studentams labai patiko.

Šeštadienį lapkričio 24 d. vakare įvyko studentų suvažiavimo šaukos vaisės Grand Ballroom salėje su menine programa. Buvo suvaidintas Antras kaimas.

Naujų Metų sutikimą šiais metais ruošia Lietuvių namų draugija kartu su Dariaus ir Girėno klubu. Stalus jau galima užsisakyti klubo svetainėje tel. 285-9776. Rengėjai prašo status užsisakyti iš anksto.

Lapkričio mėn. 25 dieną rasta suvokta negyva senos kartos lietuvaitė Stefanija Pilkienė. Pašarvota Jolandos Baudienės koplyčioje lapkričio 26 d. 1930-25 st.

A. Sukauskas

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5% Passbook Accounts Daily Interest

5.92% Annual Yield on 5 1/2% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003% Annual Yield on 6% 90-Day Savings Certificates \$1,000 Minimum

6.81% Annual Yield on 6 3/4% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08% Annual Yield on 7% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35% Annual Yield on 7 1/2% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

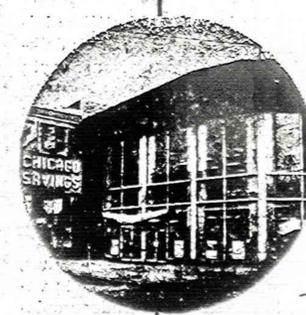
7 1/4% Annual Yield on Four Year Savings Certificate \$10,000 Minimum

7.627% Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS savings and loan association
6245 south western avenue 476-7575

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

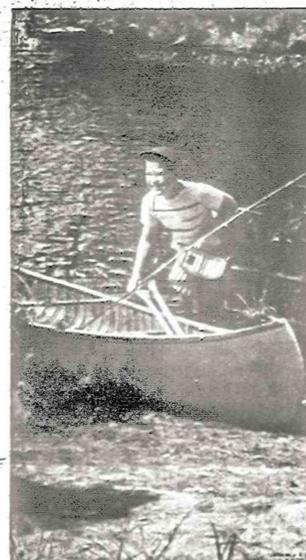
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4% PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4% \$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2% \$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEmlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.

antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir seštadieniais susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670.

Neatsiliepiu — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telef.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popietį. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradieniais nuo 1-4 val. popietį, ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 2-4 val. popietį ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123

Rezid.: telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonai HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: Prospect 6-5084

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel.: HEmlock 4-4111

7189 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

REKLAMA

EAST CHICAGO, IND.

Paminėtas pirmas lietuviškas laikraštis "Aušra"

Pirmojo lietuviško laikraščio "Aušros" 80-tą gimtadienį paminėjo ALTS-gos East Chicago skyrius. Minėjimas įvyko š. m. lapkričio 18 d. Irenos ir Jono Rimkūnų namuose. Susirinkę skyriaus nariai buvo maloniai nustebinami vaišingų šeiminių nuosirdžių priėmimu.

Kultūrinę popietę atidarė skyriaus sekretorius Jonas Rimkūnas, pažymėdamas, kad mūsų skyrius laiko nuo laiko prisimena svarbesnius įvykius ar suvakantis. Šiandieną numatoma susipažinti su pirmojo lietuviško laikraščio "Aušra" neuitu keliu ir paliktais pėdsakais. Plačiau tą reikalą pagvilidinti pakvietė skyr. narį dr. Juozą Tautvilą.

Dr. J. Tautvila gerai paruoštoje paskaitoje, apžvelgė tuoliausiuose lietuvių nuotakas Rusijos okupuotoje Lietuvoje ir išryškino ano meto kultūrinę bei švietimo padėtį. Vis daugiau ir daugiau lietuvių pradėjo eiti aukštuosius mokslus Rusijos universitetuose. Iš valstiečių kilę studentai stengėsi nepasiduoti nei rusinimo, nei lenkinimo įtakai, bet kovoję už lietuvių teisių atstatymą ir pripažinimą.

Vienas iš ryškiausių to laiko lietuviškos kovotojų buvo dr. Jonas Basanavičius, vėliau gavęs tautos patrijarką vardą. Jis organizavo studentų būrelius, skatino mokintis lietuvių kalbos, lietuviškai kalbėti tarpusavyje bei ryžtis kovoti už lietuvių teises.

Ano meto lietuviai stuedntai, baigę mokslus, daugumoje gaudavo valstybines tarnybas, išsisklaidydavo po plačiuosius Rusijos plotus, vesdavo ne lietuves, taip ir žūdavo savo tautai. Dr. J. Basanavičius ir kiti susipratę lietuviai ieškojo būdų ir priemonių tokių lietuvių šviesuolių nutautėjimą pristabdyti ir susigrąžinti savąjai tautai. Ar-timiesniam ryšiui užmegsti, ne-

užteko asmeninio kontakto lais-kais, o reikėjo visuotinės priemonės. Bet kaip tai padaryti, kai visoks lietuviškai spausdin-tas žodis buvo okupanto uždraus-tas.

Dr. J. Basanavičius susirišo su Mažosios Lietuvos veikėjais Til-žėje ir išaiškino reikalą leisti lietuvišką laikraštį ne gotiško-mis, bet lotyniškais raidėmis, tinkantį Didžiosios Lietuvos gy-ventojams.

Po didelių pastangų ir rūpes-čio, 1883 m. gimė pirmasis lie-tuviškas laikraštis "Aušra". Ji buvo leidžiama Tilžėje, slapta per sieną gabenama į Lietuvą ir čia slapta platinama ir skaitoma. Pradžioje "Aušra" buvo remia-ma visų lietuvių, bet vėliau iš-kiilo nesutarimų dėl turinio ir krypties. Kol redaktoriūs buvo dr. J. Basanavičius "Aušra" lai-kėsi lietuviškos krypties, bet re-dagavimą perėmus dr. J. Šliū-pui, laikraštis pakrypo daugiau į kairę. Tokiu laikraščio sukai-rėjimu liko nepatenkinti deši-

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

- 1. Date of filing — Nov. 29, 1973.
- 2. Title of publication — Naujienos.
- 3. Frequency issue — Every day, except Sunday.
- 4. Location of known office of publication — 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
- 5. Location of the headquarters or general business offices of the publishers — 1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608.
- 6. Publisher — The Lithuanian News Publishing Co., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
- 7. Editor — Martin Gudelis, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608. Managing editor — Juozas Pronskus, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.
- 8. Owner and Address — The Lithuanian News Publishing Co., Juozas Smolėlis, Martin Gudelis, K. M. August, M. Šileikis, Ch. Austin, Emma Petraitis, A. Budreckas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
- 9. Known Bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities — None
- 10. For optional completion publishers mailing at the regular rates (Section 132.121, Postal Service Manual).
- 11. U. S. C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of the title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates."
- 12. In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in Item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U. S. C. 3626.
- 13. Signature and title of Editor, publisher, business manager or owner. Ch. Austin, Bus. Mgr.
- 14. For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates. (Section 132, 122, Postal Manual).

The purpose, function and the exempt status for Federal Income tax purposes.

Have not changed during preceding 12 months.

Have changed during preceding 12 months.

(If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)

Extent and Nature of Circulation.

Total No. copies printed: Average No. copies each issue during preceding 12 months: 21,000.

B. Paid circulation: Average No. copies each issue during preceding 12 months: 20,925.

C. Total paid circulation: Average No. copies each issue during preceding 12 months: 20,925.

D. Free distribution (including samples) by Mail, carrier delivery, or by other means. Average No. copies each issue during preceding 12 months: 50.

E. Total No. of copies distributed. (Sum of lines C and D). Average No. copies each issue during preceding 12 months: 20,975.

hijai. "Aušra" remti aukomis ir raštais. Neteikę bendradarbių kunigų ir piniginės paramos, leidėjai atsidūrė finansiniuose sunkumuose ir laikraščio leidimą sustabdė.

"Aušra", ėjusi nepilnus 3 metus, užsidarė, bet paliko gilius pėdsakus, o liike be lietuviško, lietuviai šviesuoliai pradėjo ieškoti būdų bei teltki priemones naujam laikraščiui.

Diskusijų metu buvo palies-ta ir šių dienų lietuviškų laikraš-čių padėtis. Nors mes galime naudotis beveik neribota laisve ir niekas nuvaržo mūsų veiksmų, bet lietuviškų laikraščių fi-nansinė padėtis nėra geresnė už ano meto "Aušros". Čia niekas nedraudžia leisti, skaityti ir platiinti lietuvišką raštą, nesodina į kalėjimus ir netremia į šaltąjį Sibirą, bet mes neišnaudojame turimos laisvės ir permaži re-miame savo laikraščius.

Vilties d-jos pirm. K. Pocius painformavo apie Dirvos finan-sinę padėtį ir kvietė susirinkim-dalyvius paremti savąjį spaudą. Skyr. narys J. Neverauskas įteikė 25 dol. čekį Vilties d-jos vykd. vėjui — naujų mašinų pir-kimo fondui. Kiti nariai jau anksčiau yra parėmę šį fondą.

N. Aukštulienė kvietė popietės dalyvius neužmiršti Pedago-ginio Lituanistikos Instituto ir jį tinkamai paremti. Nebus mo-kytojų, nebus lietuviško rašto puoselėtojų bei propaguotojų, sunyks ir mūsų laikraščiai.

Čia pat susirinkimo dalyviai sumetė virš 60 dol., o skyr. val-dyba žadėjo pridėti iš kasos ir pasiūti pilną šimtinę.

Irenos Rimkūnienės vaišina-mi, susirinkimo dalyviai žiūrė-jo Dalios Mečkauskienės rodo-mas skaidres iš skyriaus veik-lo.

Pabaigoj A. Juodvalkis (skyr. pirmininkas Vytautas Aukštuo-lis dėl darbo negalėjo dalyvauti) padėjo šeiminkams už nuor-širdų priėmimą ir puikias vaišes.

Popietės dalyviai skirstėsi į savo pastoges ir buvo patenkinti smagiai ir kultūringai praleis-tu laiku. Buvo pageidauta daž-nia tokius parengimus daryti. (aj)

ROCKFORD, ILL.

Mirtis ir vėl pas mus

Ilgai sirgęs senelių prieglaudoje mirė Endrius Krauklis. Gimė ir augo Lietuvoje, Biržų apylinkėje. Gražaus amžiaus, 93 metus sulaukęs išsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Kaip visi Lietuvos jaunuoliai, išgyveno piemenuko dienas. Kaip dainoj parašyta "Mažas piemenėlis didis vargdenėlis", taip ir Endrius saulei tekant varė bandą į laukus. Jaunas būdamas atvyko į šią laisvės šalį Ameriką, apsigijo Rockforde, susitiko gražią lietuvaite Petrusę, sukūrė šeimyninį gyvenimą, užaugino augalotą sūnų Julijų, išmoklino. Garbė motinai, kad išmokino gražiai lietuviškai kalbėti.

Endriaus pastangomis įsigijo gražius namus. Buvo geras darbininkas. Kur jis dirbo, paliko gerą vardą. Jau 20 metų kaip išėjo į pensiją. Užlaikė savo na-

šviesuolių gerai sugyveno su kaimynais. Paliko nuliūdime savo žmoną Petrusę, Lietuvoje 2 brolius — Jurgį ir Juozą, dvi seseris Oną ir Nataliją. Skaudžiausiai tėvo mirtį pergyveno sūnus Julius, kuris atvyko su šeima iš Morristawn, N. J.

Koplytėlėje, susirinko atsiveikinti jo draugai. Gėlių gyvų daugybė puosė jo išvargintą veidą. Išleisti į kapus susirinko daugiau. Atsiveikimo žodį tarė Pranas Petronis, koplytėlėje ir prie kapo. Reikiu užuojautą žmonai, sūnui, broliams ir seserims Lietuvoje. Žvalgas

Terorizuojami Cicero lietuviai

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės minėjimui, Cicero apylinkės patriotinė visuomenė organizuojasi, kaip iškilmingiau, įspūdingiau praveisti taip reikšmingą šventę. Šiuo reikalu daug gražios iniciatyvos reiškia neseniai atsistęjęs Altos skyrius.

Kaip žinia, vietos vyzyrius su tarnais yra priešingas šiam Altos vienietui, jo veiklai apylinkėje. Ir apskritai, kas tik tik Cicero lietuvių kolonijoje vyksta be vizyrio žinios ir pritarimo, ne pagal jo politinius įsitikimus, jo partinę liniją, tuoj kolonijoje kyla erzelis, didėja nesantaika, jo patikėtinių keliama.

Šiuo metu jau pradėtas ir patrioty lietuvių teroras: šmeižiamas organizacinis aktyvas, daužomi langai, šūkiškinami laiptai, namų sienos ir t. t.

Zinomi ir teroristai, kurių pavardės bus paskelbtos spaudoje. Šiuokart tenka tik apgaile-tauti, kad į šią nešvarią ir ne-garbingą akciją yra traukti ir jaunuoliai. Tai apgalėtinas reiš-kiny. Šie jaunuoliai nesuvokia savo veiksmų pasekmių, bet jų globėjai gerai supranta, kad to-kie negatyvūs veiksmai, tiktai, kenkia tų jaunuolių ateities kar-jeriai.

Esmėje įvyki komentuojant, tenka daryti tik tokią išvadą: okupanto agentų dažni vizitai Cicero lietuvių kolonijoje buvo ne veltui... Ar Cicero patriotai atlaikys, ar pajėgs puolimą at-laikyti, parodys ateitis. Bet at-simenant, kad lašas po lašo ir akmenį pratašo, tokie nemalo-nūs įvykiai gali deorganizuotai atsiliepti į gražiai veikiančią Cicero lietuvių koloniją. Liūdna ir apgalėtina.

Ciceriškis

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Zarasikių Klubo narių susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 2 d. 3:00 val. popiet. Hollywood saleje, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi skaitlingai atsilankyti.

Klubo Valdyba

Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų Draugijos priešmetinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d. Lenos Laucienės name, 714 W. 31st St. 1:00 val. p. p. Visi nariai malonėkite skaitlingai dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės. Kviečia Valdyba.

Stella Kaulakis, pirm.

A. A. PETER G. PRANCKUS

Gyv. Evergreen Park, Illinois

Mirė 1973 m. lapkričio mėn. 27 dieną 2:00 val. ryto, sulaukęs 47 metų amžiaus. Gimęs Illinois valst.

Paliko nuliūdę: žmona Patricia (Kelly), aštuoni vaikai: Steve, Ralph, Joe, Judy, Rita, Jim ir Greg. Motina Veronika, teta Aldona Zagunas ir dvi pusseserės: Adelė ir Bernice Zagunas bei kiti gimines ir pažįstami.

Kūnas pasarvotas Beverly Ridge Chapel, 10415 So. Kedzie Ave.

Penktadienį, lapkričio 30 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jono Fisher parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Petro G. Pranckuso gimines, draugai ir pažįstami, nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį palarmavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, vaikai, motina ir gimines.

Laidotuvių Direktorius James Melka. Tel. 779-4411.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Tvirtai laikykimės nesvyruojančio mūsų tikėjimo išpažinimo, nes tas, kuris pažadėjo, ištikimas yra. Ebr. 10:23.

Dievo pažadėjimas yra pagrindas, ant kurio statome viską ką tikimės turėti charakterėje arba ateinančioje garbėje. Pasistenkime laimėti šią teisingą pažadėjimą be jokio nusileidimo; užlaikykime tiesą netikėtai žodiuose bet ir dvasioje, būtent tikroje jos meilėje; nes tiesa yra tikra ir skaisti ir labai puiki. Niekaados neužmirškime kokią svarbą turi kantrus iškentėjimas, kad galėtume išaukšti savyje Krikščioniškas doras ir darbas parodyti jas ir, kad galėtume linksmi iškentėti mėginimus, persekiojimus ir visokias sunkenybes, kokias Viešpats pripažįsta tinkamomis daleistai ant mūsų, mus mėginamas ir tobulindamas mūsų charakteri, kas pagal jo žodį, yra būtina reikalinga ir, kurio neturėdami negalėtume nė pasiekti ne užlaikyti tobulos meilės.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavis, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Tel.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO IŠTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorius
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Tikrinkite krautuvėse mokamas sąskaitas

Dėl visiems suprantamų prižasčių neminėjus kokiose krautuvėse žemiau aprašomi nuotykiškai įvyko, o tik pailiustruosiu, kaip kartais net be blogos valios su sąskaitomis atsitinka.

Aną dieną nuejau į krautuvę nusipirkti 8 vienetus tos pačios prekės. Savaime suprantama, kad ir kaina kiekvieno vieneto buvo ta pati, šiuo atveju — po 59 c.

Graži krautuvės pardavėja skaičiavimo mašinėle suskaičiavo mano prekių bendrą sumą ir atplėšusi "kompiuterio" suskaičiuotą sąskaitą, sakė: septyni doleriai trisdešimt devyni centai.

Žvilgtelėjus į popierėlį, matau, kad skaitlinės tos pačios, ką pardavėja sako. Kadangi prekių kaina vienoda, tai labai lengva ir be "kompiuterio" mintyje suskaičiuoti, kad gautum teisingą atsakymą.

Man suabejojus dėl sąskaitos tikslumo, pardavėja sako: Ponas mašinėle klaidų nedaro. Vistik, man pageidaujant, pardavėja savo ranka perskaičiavo ir, žinoma, gavo teisingą sumą.

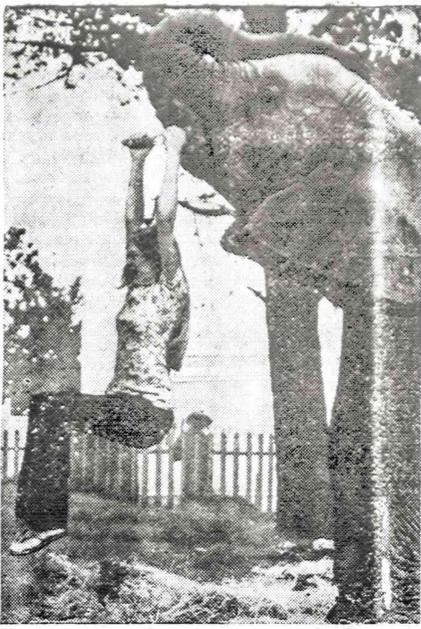
Laimė, kad mano perkamos prekės buvo vienodos kainos, todėl lengva buvo klaidą pastebėti. Jeigu tie 8 daiktai būtų buvę skirtingų kainų, nežinot, kad tas pats balansas būtų buvęs greičiausiai, būčiau nepastebėjęs ir permokėjęs tuos pora su viršum dolerių ir laimėn-gasgrįžęs namo.

Porai dienų praėjus, vėl panašus sutapimas, bet jau kitoje

visiems lietuviams Čikagoje žinomoje maisto ir svaigalinių prekių krautuvėje, kurioje taip pat užėjau nusipirkti keletą prekių. Šį kartą mano perkamos prekės buvo skirtingų kainų ir vietoje nepastebėjau, kad užvieną prekę paskaitė vieną dolerį daugiau, nežinot, kad ant tos prekės pašėliu aiškiai užrašyta kaina \$5.69, o man paskaitė \$6.69.

Kitą dieną, vėl būdamas krautuvėje priminiau krautuvės savininkui apie mano permokėtą sąskaitą. Jis pasakė, kad atneščiau sąskaitą ir jeigu pasitvirtins, kad yra tiesa, jis man grąžins tą dolerį, betgi automatiškai jo kalboje skambėjo nepasitenkinimo tonas.

Dabar žvilgtelėkime kiek tokiuos klaidos atseina klientui. Visų pirma, už klaidų sumokėtinus ir pirkimo taksus už tuos permokėtus pinigus, jeigu nuo krautuvės toliau gyvenimiškai išsiaiškinti, sudeginti tam tikrą kiekį benzino, kurį taip pat reikia pirkti, gaišti laiką, ir dar pridėti pirklys užsukęs, nes jis yra pirklys, jis yra garbingas žmogus ir kaip tu, būdamas pilka žmogysta, drįsti tikrinti jo patiektą sąskaitą. Negalima leisti, kad čia yra panašumo su buvusiais "sąžiningais" LB rinkimais Marquette parko apylinkėje, betgi kaip užkereta visuomet klaidos pasitaiko pirklio naudai. Argi kas drįstų tvirtinti, kad tokios klaidos prisideda prie sąlygų sudarymo įvairaus kalibro pirkliams pabuvoti Bahamų

Čirkos dramblys Pietų Afrikoje nepyksta, kai Miranda Berman pasisupa, užsikabinusi už jo ilčių.

salose ar savaitėmis svaistytis aneksuotoje Lietuvoje, kur dar daugiau kainuoja nei Bahamų ar Floridos kurortuose. Žinoma, kad ne K. Radvila

Dienos šviesos taupymo laikas tebesvarstomas

Atstovų Rūmai Washingtono praėjusį antradienį 311 balsais prieš 88 balsus priėmė įstatymą dienos šviesai taupyti. Šis įstatymas yra tik dalis Kongrese svarstomų bilijū, prezidento pasiūlymų, kurių tikslas yra sumažinti prasidėjusių energijos krizę. Įstatymas numato grąžinti spalio 28 dieną pasibaigus dienos šviesos taupymo laiką ir jį palikti iki 1975 metų gegužės mėnesio.

Įstatymas dar turi praieiti per Senatą, bet laikinai yra įstrigęs komisijoje.

Paminės gimtadienį

Nuo širdi lietuvių, kelių organizacijų naši darbuotoja bei dosni spaudos rėmėja ponis Petronėlė Senulis savo gimtadienį paminės lapkričio 29 dieną savo šeimos ir artimųjų tarpe, sulaukdamas daug nuoširdžių sveikinimų bei linkėjimų ir brangių dovanų.

Tad ta proga, jos mieloji dukrelė ir žentas Bernice ir Stanley Yanas savo mameytei praešė Naujienų prenumeratą vieniems metams Petronėlė Senulis skaičiuo Naujienas nuo pirmo numerio — 59-ti metai.

Ponai B. ir S. Yanai sėkmingai veda biznį, Yanas Hardware Store 2817 W. 63rd.

Jie nuoširdžiai prijaucia ir parėmė kiekvieną lietuvišką reikalą.

Helen Bučinskienė

Kalėdos 28 kalbomis

Nuo šio lapkričio mėnesio pabaigos iki ateinančio sausio pradžios Mokslo ir Pramonės muziejuje vyksta "Kalėdos aplink pasaulį". Kaip ir kasmet muziejaus rotundoje bus pastatyti 23 kalėdinės eglutės, papuoštos įvairių tautų dekoracijomis, parvartojant 28 tautų kalbas. Taip pat muziejaus valgykloje bus patiekiami įvairių tautų įvairiausi valgiai — pietūs. Tų pietų kainos suaugusiems po \$3.50, vaikams po \$2.75.

TRUMPAI

— Anthony Padvek, Fairview Heights, Illinois, atsiliepė į Naujienų platinimo bei naujų skaitytųjų vajú užsakydamas dienraštį vieneriems metams savo draugui Jonui Navickui, gyv. Belleville, Ill., besistartiančių Kalėdų švenčių proga, kartu siūsdamas geriausius linkėjimus p. Navickui ir Naujienas, taip pat išreikšdamas pagarbą draugui ir meilę bei supratimą lietuviškai spaudai ir lietuviškiems reikalams.

— Ben. Mažutis iš Brighton Parko apylinkės, palaikydamas lietuvišką spaudą ir platinimo vajú, užsakė Naujienas vieneriems metams. Nauji skaitytūjai yra rodyklė į lietuvišką ir lietuviškumo renesansą išeivijoje.

— Vincas Ausevičius iš Marquette Parko apylinkės, praešdamas prenumeratą, atsuntė vajú 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinitojams už pastangas ir naujiems skaitytūjams už dėmesį. Visi skaitytūjai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytūją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti savo dėmesį Naujienas, susipažinti su jomis ir jas užsakyti. Dabar Naujienos geros draugijose yra gaminamos. Reikia, kad tie pavirčiai būtų realūs naujais skaitytūjais ir kitokia parama.

— Ben. Mažutis iš Brighton Parko apylinkės, palaikydamas lietuvišką spaudą ir platinimo vajú, užsakė Naujienas vieneriems metams. Nauji skaitytūjai yra rodyklė į lietuvišką ir lietuviškumo renesansą išeivijoje.

— Vincas Ausevičius iš Marquette Parko apylinkės, praešdamas prenumeratą, atsuntė vajú 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinitojams už pastangas ir naujiems skaitytūjams už dėmesį. Visi skaitytūjai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytūją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti savo dėmesį Naujienas, susipažinti su jomis ir jas užsakyti. Dabar Naujienos geros draugijose yra gaminamos. Reikia, kad tie pavirčiai būtų realūs naujais skaitytūjais ir kitokia parama.

— Vincas Ausevičius iš Marquette Parko apylinkės, praešdamas prenumeratą, atsuntė vajú 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinitojams už pastangas ir naujiems skaitytūjams už dėmesį. Visi skaitytūjai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytūją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti savo dėmesį Naujienas, susipažinti su jomis ir jas užsakyti. Dabar Naujienos geros draugijose yra gaminamos. Reikia, kad tie pavirčiai būtų realūs naujais skaitytūjais ir kitokia parama.

— Vincas Ausevičius iš Marquette Parko apylinkės, praešdamas prenumeratą, atsuntė vajú 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinitojams už pastangas ir naujiems skaitytūjams už dėmesį. Visi skaitytūjai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytūją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti savo dėmesį Naujienas, susipažinti su jomis ir jas užsakyti. Dabar Naujienos geros draugijose yra gaminamos. Reikia, kad tie pavirčiai būtų realūs naujais skaitytūjais ir kitokia parama.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

FABRICATION LAYOUT

Subsidiary of a growing food processing plant is in need of:

FABRICATION LAYOUT-MAN (Experienced in sheet metal or stainless steel)

APPLY IN PERSON GRIFFITH LABORATORIES 1445 W. 37 St., Chicago, Ill. Contact: Mr. BILL KOSTEL An equal opportunity employer

MACHINIST

TOP PAY FOR TOP-NOTCH MACHINIST.

DAYS. Excellent working conditions. CLOSE TO PUBLIC TRANSPORTATION.

FRANK'S MAINTENANCE & ENGR.

864-7933

SERVICE MEN

FOR PEST CONTROL ROUTES

SUBURBS & CITY

No experience necessary. Must have car. Good pay and fringe benefits.

ADVANCE EXTERMINATING SERVICE 427-5800

— Dail. Jurgio Juodžio darbų

paroda, skirta paminėti Simą Kudirką ir Naujuosius Pilėnus, bus gruodžio 8 ir 9 d. Brooklyn naujame Kultūros židinyje. Šeštadienį 7 val. vak. atidarymo dalyvaus Lietuvos Gen. konsulas Anicetas Simutis, dail. Česlovas Jonušas, rašyt. Algis Rukšėnas. Kadaisje ju darbų paroda Chicagoje susilaukė didžiausio dėmesio ir rekordinio lankytojų skaičiaus. Ją lankė liuanistikos mokyklų ekskursijos, nes visi kūriniai yra visiems patrauklūs, visus žavi savo stiliumi, forma, spalvų derinimu ir tematika.

— Kr. Donelaičio Litanistikos mokyklų Tėvų komiteto ruošiamas vakaras bus gruodžio 1 d. Inn Motjon salėje. Programoje dalyvaus tos mokyklų kai kurie mokytojai ir mokiniai.

— Kraujo aukotojai laukiami Dariaus - Girėno poste, 4416 S. Western Ave., gruodžio 1 ir 2 d. nuo 9 val. ryto. Taip pat yra reikalingi transportavimo talkininkai su mašinomis. Pagelbinti personalas ir kraujo davėjai prašomi registruotis D-G arba savuose postuose. John L. Paukštis yra vajuus komiteto pirmininkas. Lapkričio 29 d. Dariaus-Girėno poste bus tuo reikalu specialus susirinkimas.

— "Grandies" tautinių šokių grupė, gruodžio 9 d., sekmadienį, 3 val. p. p. ruošia koncertą Maria Aukštesnės Mokyklkos auditorijoje. Programą atliks iš New Yorko atvykstančios Janina Mathews ir Lionė Juodytė Mathews. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st Street. (Pr).

— Marquette Meno galerijoje galima įsigyti lietuvių dailininkų tapybos ir akvarelės darbų. Įreminami paveikslai. Gėlės įvairioms progoms. Marquette Art Gallery, A.Petrikonis, 3215 W. 63rd St. Tel. 436-2112. (Pr).

— "Pirmyn" choro BANKE-TAS jau čia pat. Jis įvyksta gruodžio mėn. 8 d., 7:30 val. vakaro Balio Pakšto salėje (Pakštas Hall), 2801 W. 38th St. Banketo svečiams galima pasistatyti mašinas gale salės esančioje aikštėje (prie California gatvės). Šokiams gros Balio Pakšto orkestras, meninę programą atlieka "Pirmyn" solistai. Vakaro pelnas skiriamas operetės "Kornevilio Varpai" pastatymui. Stalus užsakyti galima skambinant Aldonai Jankauskienei tel. 778-4293 arba Zinai Pocienei tel. 582-8148. Maloniai kviečiame visus. (Pr).

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI VISU ROCIU DRAUDIMO AGENTURA J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia GENERAL OFFICE Small office in Skokie needs permanent full time girl. Knowledge of bookkeeping and typing required. Variety of duties. Hrs.: 8-4 phone for an interview. KE 9-5020

SALES WOMAN Experienced sales person for downtown Chicago candy shop. Full time. Call Mr. HILKIN 267-6565

GIRL FRIDAY Need bright gal to assist sales manager. Must be able to handle responsibilities. Typing required. 842-0804 An equal opportunity employer M-F.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininku ir Darbininkiu

BUS BOYS 11 A. M. 3 P. M. WAITRESSES Part Time or Full Time. Experienced or Will Train. Uniforms furnished and laundered — Free Meals included. Apply in person — after 10:30 A. M. Mon.-Fri.

STOUFFERS RESTAURANTS 120 E. RANDOLPH Prudential Plaza An Equal Opportunity Employer.

PERSONAL Asmenu Ieško PAIESKOMAS PETRAS VIZNERIS Jis prašomas paskambinti po 6 val. vak. telef. 489-6875.

M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

DEMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRUS DRAUDIMAI, NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS. BALYS BUDRAITIS BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

KUR NAMUS PIRKTI MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1½ aukšto namas su garažu, 30 pėdu lotas, 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600. MARQUETTE PARKE. Štai gražus beveik naujas namas 2 miegamai, įrengtas beismantas Gazu šildymas. Centralinis oro vėsinimas, 1½ vonios. Karpetai. Garazas. Turim raktą. — \$26,500.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Garazas. Karpetai. \$21,700. MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21,500. TAVERNA IRENGTA IR BUTAS. Mūro namas. Marquette Parke. — \$35,000.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — nora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nušlęžtas. \$16,000 pajamų. Kalna \$69,000. 4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti universiteto. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai, 3 auto mūro garažas. \$42,000. PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate 7051 S. Washtenau Ave. RE 7-7200 2 PO 6 MŪRINIS. Atskiri šildymai kiekvienam butui. 30' sklypas. Geriausia vieta Brighton Parke. 2 PO 4 MŪRINIS. Šiltnamų ir nastrogė. Atskiri šildymai. Brighton Parke. MŪRINIS 5 mieg., platus sklypas, modernūs įrenginiai, arti mokyklu. Marquette Parke. MŪRINIS — 2 po 6 arti mokyklu ir bažnyčios. Marquette Parke. MŪRINIS, dideli kambariai, namas kaip pilnis. 58th ir California.

ŠIMAITIS REALTY 2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento) Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS Namu Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Irenųjų mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo penius, air-ducting, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ZUKAUSKAS 4444 SO. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

HOME INSURANCE Call: Frank Zapalis 3208½ W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudaomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, goleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

POEZIJOS VEIKALAI
Poetia — kaip navasaris, kuris pradžioje pro tirstanti sniega liepia lazdvoni išskleisti mažni deimantų spindinti žieda, apkašo medžiū šakas žirniniais, kaip fontetėmis ir namaziū įveda į gamtos vaizdū ir garsu stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos senovaidžiuose svaitoia, juokauia ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.
Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jūraitis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juzė, EILERAIŠČIAI IR RAKTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Juronionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTE. Eiliniai pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvailes senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilėlis", vertimas 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lrvika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 541 lyrikos knygė, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliniai kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVĖLI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Euenotius Grudis, AGUONOS IS SMĖLIS. Filės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tvuolcis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Juras, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išvėsti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čeki ar piniginių orderių.

NAUJIENOS.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608